

ΠΡΟΑΓΩΠΚΕΣ ΕΞΕΤΑΖΕΙΣ Β' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΚΕΙΜΕΝΟ

Πέμπτη 19 Νοεμβρίου 1942 Αγαπητή Κίττυ,
Μάθαμε με λύπη κι απογοήτευση ότι πολλοί άνθρωποι στράφηκαν εναντίον των Εβραίων. Λένε πως ο αντισημιτισμός έπληξε μερικούς κύκλους, που ποτέ άλλοτε δεν τον διανοήθηκαν. Όλοι μας στο κρησφύγετο είμαστε βαθιά συγκλονισμένοι. Η αιτία για το μίσος εναντίον των Εβραίων είναι κατανοητή, ακόμη κι ανθρωπινή κάμποσες φορές, αλλά είναι απαράδεκτη. Οι Χριστιανοί προσάπτουν στους Εβραίους την κατηγορία ότι μπροστά στους Γερμανούς λύνεται η γλώσσα τους, προδίδουν τους προστάτες τους και πολλοί Χριστιανοί, εξαιτίας τους, υφίστανται τη μοίρα και τα βάσανα τόσων και τόσων δικών μας.

Πάνω σ1 αυτό, λογικά αναρωτιέται κανείς: γιατί, λοιπόν, γίνεται αυτός ο ατέλειωτος κι οδυνηρός πόλεμος; Μας λένε συνέχεια ότι πολεμάμε όλοι μαζί για τη λευτεριά, για την αλήθεια και το δίκιο. Αν ο διαχωρισμός εκδηλώνεται πια στο αποκορύφωμα της μάχης, ο Εβραίος δε θα βγει άραγε, ακόμα μια φορά, κατώτερος από έναν άλλον; Θεέ μου! Τι θλιβερό που είναι να παραδέχεσαι το παλιό ρητό: « Η κακή πράξη ενός Χριστιανού φορτώνεται στον ίδιο' η κακή πράξη ενός Εβραίου φορτώνεται σ' όλους τους Εβραίους».

Ο Ντούσσελ, ο γιατρός που μοιράστηκε μαζί μου την καμαρούλα, έχει να μας πει ένα σωρό πράγματα για τον έξω κόσμο, τώρα πια που πάψαμε ν1 ανήκουμε σ1 αυτόν. Οι ιστορίες του είναι θλιβερές. Πολλοί φίλοι εξαφανίστηκαν. Η τύχη τους μας τρομάζει. Κάθε βραδιά χτενίζουν την πόλη τα στρατιωτικά αυτοκίνητα με τους πράσινους μουσαμάδες. Οι Γερμανοί χτυπούν όλες τις πόρτες και ψάχνουν για Εβραίους. Αν βρουν Εβραίους, φορτώνουν στα καμιόνια ολόκληρη την οικογένεια. Όσοι δεν κρύβονται υπογράφουν την καταδίκη τους. Οι Γερμανοί το κάνουν αυτό συστηματικά με τη λίστα στο χέρι, χτυπώντας εκείνη την πόρτα που θα βρουν να τους περιμένει πλούσια λεία. Άλλοτε πάλι, οι δυστυχημένοι πληρώνουν λύτρα για κάθε κεφάλι. Το πράγμα είναι τραγικό. Το βράδυ βλέπω να περνάνε συχνά αυτές οι λιτανείες των ασθενών με τα παιδιά τους να κλαίνε, να σέρνονται κάτω απ1 τις διαταγές μερικών κτηνανθρώπων, που τους χτυπούν με το μαστίγιο και τους βασανίζουν, ώσπου να πέσουν κάτω. Δε λυπούνται κανένα, ούτε τους γέρους, ούτε τα μωρά, ούτε τις έγκυες γυναίκες, ούτε τους αρρώστους. Όλοι είναι κατάλληλοι για το ταξίδι προς το θάνατο. Τι ωραία που είμαστε εδώ, στη σιγουριά και την ησυχία!

θα μπορούσαμε να κλείσουμε τα μάτια μπροστά σ' αυτή την εξαθλίωση, αλλά υπάρχουν αυτοί που μας ήταν αγαπητοί, που φοβόμαστε γι1 αυτούς το χειρότερο, χωρίς να μπορούμε να τους βοηθήσουμε.

Στο ζεστό μου κρεβάτι νιώθω ένα τίποτα, όταν σκέφτομαι τις πιο αγαπητές μου φίλες,

που αρπάχτηκαν άγρια και ρίχτηκαν σ1 αυτή την κόλαση. Τρόμος με κυριεύει στην ιδέα πως οι άνθρωποι, οι τόσο αγαπητοί μου, είναι παραδομένοι αυτή τη στιγμή στα χέρια των πιο ανελέητων δημίων του κόσμου.

Μόνο και μόνο γιατί είναι Εβραίοι.

Δική σου, ANNA

(Διασκευή από Το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά, σε 80-100 λέξεις, το περιεχόμενο του κειμένου.

Μονάδες 25

B1. Ποια στοιχεία της μορφής και του περιεχομένου του κειμένου πιστοποιούν ότι αυτό ανήκει στο βιογραφικό είδος του ημερολογίου;

Μονάδες 5

B2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου; Τι επιτυγχάνει η συγγραφέας με τον τρόπο αυτό;

Μονάδες 5

B3. «Στο ζεστό μου κρεβάτι νιώθω ένα τίποτα,... κόλαση»: Γιατί νιώθει έτσι η συγγραφέας;

Μονάδες 5

πρώτης (1ης) παραγράφου του κειμένου: διανοήθηκαν, συγκλονισμένοι, προδίδουν,

B4. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της πρώτης (1ης) π διανοήθηκαν, σ μοίρα, βάσανα.

Μονάδες 5

B5. α) «Οι Γερμανοί το κάνουν αυτό συστηματικά . . . τραγικό»: Να διακρίνετε το γεγονός από το σχόλιο στο τμήμα αυτό του κειμένου.

Μονάδες 2,5

β) «... τις πιο αγαπητές μου φίλες, που αρπάχτηκαν άγρια και ρίχτηκαν σ1 αυτή την κόλαση»: Γιατί στο σημείο αυτό η συγγραφέας προτιμάει την παθητική σύνταξη αντί της ενεργητικής;

Μονάδες 2,5

Γ. Η συγγραφέας του κειμένου που σας δόθηκε υπήρξε θύμα του ρατσισμού κατά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Και σήμερα όμως αντιμετωπίζουμε περιστατικά ρατσιστικής συμπεριφοράς στην καθημερινή μας ζωή. Να γράψετε ένα κείμενο, στο οποίο να καταγγείλετε τέτοια περιστατικά και να προτείνετε τρόπους αντιμετώπισης τους. (500-600 λέξεις)

Μονάδες 50

ΔΟΥΚΑ ΜΑΡΙΑΝΘΗ

ΔΟΥΚΑ ΜΑΡΙΑΝΘΗ